

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	3
İÇİNDEKİLER.....	5
KISALTMALAR.....	39

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA KANUNUNDA YER ALAN TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARI

1. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE KAVRAMI	47
1. SUÇUN MADDİ KONUSU	47
1.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde.....	48
1.1.1. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188. Maddesinin 4. Fıkrasında Tanımlanan Maddeler.....	49
1.1.2. Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı.....	50
1.1.3. 3298 Sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı.....	51
1.1.4. Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesi Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı.....	52
1.1.5. 2313 ve 3298 Sayılı Kanunların Verdiği Yetki Uyarınca Çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı	53
1.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddelerin Çeşitleri ve Etkileri Uyuşturucu Maddelerin Sınıflandırılması	54
1.2.1. Merkezi Sınır Sistemini Yavaşlatanlar (Depresantlar) Tabii Uyuşturucu veya Uyarıcılar	55
1.2.1.1. Afyon.....	55
1.2.1.2. Morfin.....	56
1.2.1.3. Eroin	57
1.2.1.4. Kodein	59
1.2.1.5. Sentetik Uyuşturucular	59
1.2.1.6. Barbitüratlar.....	60
1.2.1.7. Trankilizanlar	60

1.2.1.8. Sedatifler.....	60
1.2.2. Merkezi Sinir Sistemini Uyarıcılar (Stimulanlar) Tabii Uyarıcılar	61
1.2.2.1. Koka Yaprağı.....	61
1.2.2.2. Kokain	63
1.2.2.3. Crack.....	65
1.2.2.4. Sentetik Uyarıcılar	65
1.2.2.4.1. Amfetaminler.....	65
1.2.2.4.2. Captagon.....	67
1.2.2.4.3. Extacy	67
1.2.3. Halisinojenler (Hayal Gösterenler).....	70
1.2.3.1. Esrar.....	70
1.2.3.2. Marihuana.....	71
1.2.3.3. Meskalin	72
1.2.3.4. LSD.....	74
1.2.3.5. Sentetik Kannabinoidler (Bonzai)	77
1.3. Ele Geçen Maddelerin Suçun Oluşumuna Elverişli Olması	78
1.3.1. Elverişli Olma Hali.....	78
1.3.2. Dikiliden Hint Keneviri Ele Geçirilmesi	78
1.3.3. Narkotik Madde Bulaşıkları	78
1.3.4. Bilirkişi İncelemesi.....	79
1.3.5. Ele Geçen Maddelerin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Niteliğinde Olmaması.....	79
1.3.6. Failin İkrarının Tek Başına Delil Olarak Değerlendirilememesi.....	80
1.3.7. Yeni Geliştirilen Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddeler	81
2. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE İMAL, İTHAL VE İHRAÇ SUÇU	83
2.1. Yasal Düzenleme ve Genel Açıklamalar.....	83
2.2. Korunan Hukuksal Yarar.....	87
2.3. Suçun Hukuki Konusu.....	88

2.4. Suçun Faili.....	89
2.4.1. Failin Yabancı Uyruklu Olması Halinde Yapılacak İşlemler.....	90
2.5. Suçun Maddi Unsuru.....	92
2.5.1. İmal.....	93
2.5.1.1. Uyuşturucu Madde İmal Etme Suçunun Oluşumu.....	95
2.5.2. İthal.....	98
2.5.2.1. Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde İthali Kavramı ve Uygulaması İle İlgili Yargıtay Kararları	101
2.5.3. İhraç.....	106
2.5.3.1. Türkiye Açısından İhraç Olan, Diğer Ülke Açısından İthal Olan Suçlarda Mahsup Uygulaması.....	106
2.5.3.2. Yargıtay Uygulaması.....	109
2.5.3.2.1. Görünüşte İçtima	109
2.5.3.2.2. TCK'nin 188/2 Maddesinin Uygulanması İle İlgili Yargıtay Kararlar	110
2.5.3.2.2.1. İnfaz Evrakının Araştırılması Zorunluluğu	110
2.5.3.2.2.2. Mahsup Uygulamasının Yerel Mahkemece Yapılabilmesi.....	110
2.5.3.2.2.3. Etkin Pişmanlık Hükümlerinin Uygulanabilmesi.....	110
2.5.3.2.2.4. Yabancı Ülkede Hükmolunan ve İnfaz Edilen Cezanın Mahsubu.....	111
2.5.3.2.3. Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde İhracı Kavramı ve Uygulaması İle İlgili Yargıtay Kararları	112
2.5.3.2.3.1. TCK'nin 44. Maddesinin Uygulanması.....	112
2.5.3.2.3.2. Transit Geçişler	113
2.5.3.2.3.3. Yabancı Mahkeme Kararlarının Getirtilme Zorunluluğu.....	115
2.5.3.2.3.4. Yabancı Mahkeme Kararlarının Tercümeli Evrakının Dosyaya Konulması Zorunluluğu.....	115

2.5.3.2.3.5. Ele Geçen Narkotik Madde Miktarı ve İhraç Etme Amacı Cezanın Alt Sınırından Uzaklaşmasını Gerektirmesi	116
2.5.3.2.3.6. Sanığın Yurt İçinde Yakalanması ve İhraç Eyleminin Belirsiz Olması.....	117
2.5.3.2.3.7. Narkotik Maddenin Ele Geçirilememesi	117
2.5.3.2.3.8. Kargo İle Yurtdışına Narkotik Madde Gönderme	118
2.5.3.2.3.9. 765 Sayılı TCK İle 5237 Sayılı TCK Hükümlerinin Karşılaştırılarak Lehe Kanununun Tespiti	119
2.5.3.2.3.10. Narkotik Maddenin Havalimanı Dış Hatlar Girişinde Bulunan Kontrol Noktasında Yakalanmış Olması.....	119
2.5.3.2.3.11. Failin X-Ray Cihazından Geçtiği Sırada Suç Konusu Uyuşturucu Madde İle Birlikte Yakalanması	120
2.6. Manevi Unsur	120
2.7. Hukuka Aykırılık Unsuru	122
3. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDEYİ RUHSATSIZ VEYA RUHSATA AYKIRI OLARAK ÜLKE İÇİNDE SATMAK, SATIŞA ARZ ETMEK, BAŞKALARINA VERMEK, SEVK ETMEK, NAKLETMEK, DEPOLAMAK, SATIN ALMAK, KABUL ETME, BULUNDURMAK	123
3.1. Genel Açıklamalar.....	123
3.2. Korunan Hukuksal Yarar.....	124
3.3. Suçun Hukuki Konusu.....	125
3.4. Suçun Faili.....	125
3.5. Suçun Maddi Unsuru.....	126
3.5.1. Satmak	127
3.5.1.1. Yargıtay Uygulaması.....	128
3.5.1.1.1. Sanığın Evinde Çocuğa ve Yetişkine Narkotik Madde Satarken Yakalanması	128
3.5.1.1.2. Reçeteye Bağlı Olan ve Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Etkisi Doğuran Her Türlü Maddenin Satışı..	129

3.5.1.1.3. Satma Eyleminin Sanığın Evinde Gerçekleşmesi .	129
3.5.1.1.4. Narkotik Maddenin Zincirleme Şekilde Satılması ve Satılan Bir Kişinin de Çocuk Olması.....	129
3.5.1.1.5. Çocuklara Uyuşturucu Satarken Yakalanma.....	129
3.5.1.1.6. Sanığın Uyuşturucu Maddeyi Satma Amacıyla Bulundurduğuna Dair Delil Bulunmaması	130
3.5.1.1.7. Tanıkların Uyuşturucu Maddeleri Sanıktan Almadıklarını Söylemeleri	130
3.5.1.1.8. Uyuşturucu Madde Ticareti Yapma Suçunda Zorunlu Müdafii Görevlendirme Zorunluluğu	131
3.5.1.1.9. Uyuşturucu Satma ile İmal Suçunun Birlikte İşlenmesi.....	131
3.5.1.1.10. Sanığın İkrarı	131
3.5.1.1.11. Ele Geçirilemeyen Maddelerin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kapsamında Değerlendirilememesi	132
3.5.1.1.12. Analizi Yapılan Madde Yasaklanmamış ve Ruhsata Tabi Kılınmamış Olması (Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Neye Göre Belirleneceği Hususu).....	132
3.5.1.1.13. Birlikte Hareket Eden Birden Fazla Kişiye Uyuşturucu Madde Satma	133
3.5.1.1.14. İnfaz Kurumuna Narkotik Madde Sokmak	133
3.5.2. Satışa Arz Etmek	134
3.5.2.1. Yargıtay Uygulaması.....	135
3.5.2.1.1. Suç Delilini Elde Etme Amacıyla Narkotik Madde Alma.....	135
3.5.2.1.2. Gizli Soruşturmacının Uyuşturucu Satın Alması ve Sanığın Evinde Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi	135
3.5.3. Başkalarına Verme	136
3.5.3.1. Yargıtay Uygulaması.....	137
3.5.3.1.1. Uyuşturucu Maddeyi Başkalarına İkram Etme	137
3.5.3.1.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Hile İle veya Zorla Verilmesi.....	137
3.5.4. Sevk Etme.....	137

3.5.4.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Kargo İle Gönderilmesi	139
3.5.4.1.1. Uyuşturucu Maddeyi Kargo İle Cezaevine Kasıtlı Olarak Gönderme Hali (Kasta Dair Delil Olmaması)	139
3.5.4.1.2. Narkotik Maddenin Kargo İle Ceza İnfaz Kurumuna Gönderilmesi	139
3.5.4.1.3. Narkotik Maddenin Yurtdışından Kargo İle Gönderilmesi	139
3.5.4.1.4. Satın Alınan Narkotik Maddenin Kargo İle Gönderilmesi	140
3.5.4.1.5. Uyuşturucu Maddenin Kargo Şirketiyle Sanık Tarafından Gönderildiğine İlişkin Delil Araştırması.....	140
3.5.4.1.6. Kargo Paketinin Açılması ve Suç Eşyasına El Konulması.....	141
3.5.4.1.7. Narkotik Maddenin Kargo Görevlilerinin Şüphelenmesi Üzerine Ele Geçirilmesi	142
3.5.4.1.8. Narkotik Maddenin Kargo ile Yurt Dışına Gönderilmesi	142
3.5.4.1.9. Gönderdiği Kargo Paketi İçerisindeki Uyuşturucu Maddeden Haberdar Olmadığına Yönelik Savunmalar	143
3.5.4.1.10. Başka Bir Kişiden Kargoya Teslim Etmek İçin Aldığı Eşyayı Birine Göndermek İçin Kargoya Teslim Etme.....	143
3.5.5. Nakletmek.....	144
3.5.5.1. Uyuşturucunun Hava Limanı Dış Hatlar Gidiş Katı Transit Alanda Yakalanması	145
3.5.5.2. Uyuşturucunun Hava Limanı Dış Hatlar Gidiş Terminali Kontrol Noktasında Sanığın X-Ray Cihazından Geçiş Sırasında Yakalanması	146
3.5.5.3. Failin Temin Ettiği Uyuşturucuyu Arkadaşına Verirken Yakalanması	146

3.5.5.4. Uyuşturucunun Havalimanının "Şut Altı" Kısmı Olarak Tabir Edilen Pasaport Sonrası Gümrük Alanı İçinde Ele Geçirilmesi.....	146
3.5.5.5. Araç İle Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Nakletme ...	147
3.5.5.6. Araç Dorsesinde Uyuşturucu Maddenin Ele Geçirilmesi ve Gümrük Sahası.....	147
3.5.5.7. İkamette ve Taşınan Poşette Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi ve Failin Yurtdışından Getirdiğini Söylemesi	148
3.5.5.8. Transit Geçiş.....	148
3.5.5.9. Failin Midesinde Narkotik Madde Nakletmesi (Yurtdışına Gidemeden ve Gümrük Sahasına Girmeden Yakalanma)	149
3.5.5.10. Cezaevinde Bulunan Bir Kişiyen Narkotik Madde Götürme.....	149
3.5.5.11. Araçla Narkotik Madde Nakleden Failin Konumu (TCK m. 37/1 Anlamında Sorumluluğu).....	150
3.5.5.12. İki Kişinin Yolculuk Ettiği Araçta Yapılan Aramada Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi ve Araç Sürücüsünün Yanında Bulunan Kişinin Durumu	151
3.5.6. Depolama.....	152
3.5.6.1. Narkotik Maddeyi Evdeki Yatağın Altına Gizlemek ...	152
3.5.6.2. Konteynırlardaki Uyuşturucu Maddeyi Depoya İndirmek ve Saklamak.....	153
3.5.7. Satın Almak.....	153
3.5.8. Kabul Etmek.....	153
3.5.9. Bulundurmak	154
3.6. Manevi Unsur	154
3.7. Hukuka Aykırılık Unsuru.....	155
4. UYUŞTURUCU VE UYARICI MADDE SUÇLARINDA AĞIRLAŞTIRILMIŞ YAPTIRIMI GEREKTİREN HALLER.....	157
4.1. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Düzenlenen Haller.....	157
4.1.1. Uyuşturucunun Türüne Bağlı Olan Ağırlaştırıcı Neden.....	157

4.1.2. Suçun İşlendiği Yer Bakımından Öngörülen Ağırlaştırıcı Neden.....	159
4.1.2.1. Uyuşturucu Madde Satışının Aracın İçerisinde Gerçekleşmiş Olması.....	169
4.1.2.2. Narkotik Maddenin Okula İki Yüz Metreden Yakın Mesafe İçinde Açıkta Satılması.....	169
4.1.2.3. Suçun Cami Yakınında İşlenmesi.....	170
4.1.2.4. Mesafenin Mutad Ulaşımına Göre Belirlenmesi	170
4.1.2.5. Eylemin TCK'nin 188/3 Maddesi Kapsamında Olması ve Yasada Belirtilen Yerlerde İşlenmesi Koşulu	171
4.1.2.6. Keşif Yapılması ve Yürüme Mesafesine Göre Tespit Zorunluluğu	171
4.1.2.7. Taşıtın Bir Uyuşturucu Madde Satış Tezgâhı Olarak Kullanılması	172
4.1.3. Suçun Üç veya Daha Fazla Kişi Tarafından Birlikte İşlenmesi.....	173
4.1.3.1. Uyuşturucu Maddeyi Diğer Sanıklar Birlikte Satmak İçin Bulundurma.....	174
4.1.3.2. Failin Alıcı Konumundaki Kişileri Sanıklarla Buluşturarak Uyuşturucu Madde Temin Etmesini Sağlaması...	174
4.1.3.3. Müşterek Faillerin 'Aynı Yönde' Hareket Etmeleri Zorunluluğu	175
4.1.3.4. Failler Arasında İrtibat Olmaması	175
4.1.3.5. Sanıklardan Birinin Beraat Etmesi	176
4.1.3.6. Ortak Bir İrade İle Hareket Etme ve Suçun İcrasında Doğrudan Doğruya Etkili Olan Hareketleri Gerçekleştirme Koşulu.....	176
4.1.3.7. Uyuşturucu Almak İsteyen Kişileri Satıcılara Yönlendirme	177
4.1.3.8. Diğer Sanıklarla İrtibatlı Olmadan Narkotik Maddeyi Sevk Etme.....	177
4.1.3.9. Narkotik Madde Satıcılarına Polisin Geldiğini Söyleyerek İkazda Bulunmak.....	178
4.1.3.10. Sanıkların Enaz Üç Kişi Olması Zorunluluğu	178

4.1.3.11. Kimlikleri Tespit Edilemeyen Şahıslarla Birlikte Suç İşleme	179
4.1.4. Suçun Bir Örgütün Faaliyeti Çerçevesinde İşlenmesi.....	179
4.1.4.1. Örgütün Varlığı İçin Aranılan Şartlar.....	181
4.1.4.2. Uyuşturucu Ticareti Suçunun Örgüt Faaliyeti Çerçevesinde İşlenip İşlenmediği ve Gizli Soruşturmacı.....	182
4.1.4.3. Soyut Olarak Sanık Sayısının Üç Kişiden Fazla Olması	183
4.1.4.4. İletişimin Tespit Tutanakları ve Telefon Görüşmelerinin İçerikleri	184
4.1.4.5. "Suç İşleme İradelerinde Devamlılık" ve "Hiyerarşik İlişki"	184
4.1.4.6. Amaç Suçları Sürekli Biçimde İşleme Kararlılığının Mevcut Olup Olmadığının Araştırılması Zorunluluğu.....	184
4.1.5. Suçların Bazı Mesleki Faaliyet Gösterenler Tarafından İşlenmesi Hali.....	185
5. ÜRETİMİ İZNE, SATIŞI REÇETEYE BAĞLI UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE ETKİSİ DOĞURAN HER TÜRLÜ MADDELERİN İMAL, İTHAL, İHRAÇ VE TİCARETİ	187
5.1. Yeşil veya Kırmızı Reçeteye Tabi İlaçların Kullanılması.....	188
5.2. Yeşil Reçete İle Satılan Haplar.....	188
5.3. Yeşil Reçeteye Tâbi Tabletlerin Sanığın Üzerinde ve İşyerinde Ele Geçirilmesi	188
5.4. Ele Geçen Madde Konusunda Bilirkişi Raporu Alınma Zorunluluğu.....	189
5.5. Cezaevi İdaresi Tarafından Bir Hükümlüye Verilen Yeşil Reçeteye Tabi İlaçları Başka Hükümlülerin Kullanması	189
5.6. "Suboxone" İsimli Kırmızı Reçeteye Tabi İlaç	190
5.7. Tabletlerin Yasal Kısıtlılık Altında Bulunan Herhangi Bir Uyuşturucu Madde İçermemesi.....	190
5.8. Eczanede Çalışan Sanığın Reçeteye Tabi Hapları Satmaları İçin Diğer Sanıklara Vermesi	191

5.9. Sanığa Ait İdrar Tetkikinde Reçeteye Tabi İlaç Etken Maddesinin Çıkması.....	191
5.10. TCK'nin 188/6. Maddesi ve Zincirleme Suç.....	192
5.11. İlacın İçindeki Maddenin Türünün Önemli Olmaması ve Cezanın Türe Göre Arttırılmaması	192
5.12. Cezaevine Yeşil Reçeteye Tabi İlaç Sokulması	193
6. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE ÜRETİMİNDE KULLANILAN VE İTHAL VEYA İMALİ İZNE BAĞLI MADDEYİ İTHAL, İMAL, SATIŞ, NAKİL, DEPOLAMA VE İHRAÇ ETME SUÇLARI	195
7. ESRAR ELDE ETME AMACIYLA KENEVİR EKİLMESİ.....	197
7.1. Kenevir Ekme Suçunun Konusu.....	198
7.2. Suç Tipinin Tespiti İle İlgili Sorun.....	198
7.3. Münhasıran Esrar Yapmak İçin Kenevir Ekilmesinin Yasak Olması	198
7.4. Kenevir Ekiminin İzne Tabi Tutulması	198
7.5. Kenevir Ekme Eyleminin Tanımı.....	198
7.6. Kenevir Bitkisinin Sökülmesi veya Koparılması İle Oluşabilecek Suçlar	199
7.7. Kenevir Bitkilerinin Hasat Edilmesi veya Kurutulmaya Bırakılması Hali.....	199
7.8. Suçun İspatı İle İlgili Delillerin Değerlendirilmesi İşleminin Önemi	200
7.8.1. Beyan Delili.....	200
7.8.2. Sanığın İkrarı	200
7.8.3. Vicdani Delil Sistemi ve Sanığın İkrarının Değerlendirilmesi	201
7.8.4. "Şüpheden Sanık Yararlanır" İlkesinin Gözetilmesi Zorunluluğu	202
7.5. Yargıtay Uygulaması.....	203

İKİNCİ BÖLÜM

TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARININ GENEL HÜKÜMLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

8. UYUŞTURUCU TİCARETİ SUÇUNDA FAİLİN KASTINI BELİRLEME ÖLÇÜTLERİ.....	209
8.1. Genel Açıklamalar.....	209
8.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Temin Etme veya Ticaretini Yapma Amaçlı Bulundurma Haline İlişkin Ölçütler.....	209
8.2.1. Sanığın Davranışları	210
8.2.2. Narkotik Maddenin Ele Geçirilme Biçimi, Ele Geçiriliş ve Bulundurma Şekilleri.....	210
8.2.3. Narkotik Maddenin Bulunduğu Yer ve Bulundurma Süresi.....	210
8.2.4. Sanığın Uyuşturucu Madde Kullanıp Kullanmadığı	210
8.2.5. Sanığın Sosyal ve Ekonomik Durumu ile Gelir Düzeyi.....	211
9. UYUŞTURUCU SUÇLARINDA YILLIK KULLANIM MİKTARI ÖLÇÜTÜ İLE KASTIN BELİRLENMESİ	213
9.1. Genel Açıklamalar.....	213
9.2. Yargıtay Uygulaması.....	214
9.2.1. Yargıtay'ın Kabul Ettiği Ölçütler	214
9.3. Narkotik Madde Türüne ve Miktarına Göre Failin Kastının Yorumlanması	218
9.3.1. Esrar ve Hint Keneviri.....	218
Esrarın Miktar, Yakalanma Şekli ve Delil Durumuna Göre Değerlendirilmesine İlişkin Tablo.....	219
Esrar-Ele Geçme ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu	219
9.3.2. Eroin ve Kokain.....	227
Eroin-Miktara ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu.....	227
Kokain	230
Kokain-Miktara ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu.....	230
9.3.3. Sentetik Haplar	233

Sentetik Hap-Miktara ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu .	234
9.3.4. Metamfetamin.....	237
9.3.5. Sentetik Kannabinoid	238
Sentetik Kannabinoid-Ele Geçme ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu	239
9.3.6. Günlük Kullanım Miktarı	240
9.3.7. Birden Fazla Çeşit Uyuşturucu Madde Ele Geçmesi	241
9.4. Sonuç Değerlendirme	241
10. TEŞEBBÜS	243
10.1. Teşebbüs Kavramının Tanımı	243
10.2. Teşebbüsün Şartları	243
10.3. Teşebbüsün Aşamaları.....	244
10.4. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarına Teşebbüs.....	245
10.5. Yargıtay Uygulaması.....	246
10.5.1. Narkotik Maddeyi Teslim Alamadan Yakalanma	246
10.5.2. Uyuşturucu Madde Satın Almaya Teşebbüs.....	246
10.5.3. İhraca Teşebbüs	247
10.5.4. İthal Suçunda Teşebbüs	247
10.5.5. Kullanmak İçin Uyuşturucu Madde Satın Almaya Teşebbüs	248
10.6. Teşebbüste Görevli ve Yetkili Mahkeme	248
11. İŞLENEMEZ SUÇ	249
11.1. Genel Açıklamalar.....	249
11.2. Olayda Ele Geçen Maddenin Uyuşturucu Madde Niteliğinde Olmaması.....	250
11.2.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları	250
11.3. Uyuşturucu Ticareti Suçlarında Ele Geçen Maddenin Miktar İtibariyle Ticaret Suçunun Oluşumuna Vücut Vermemesi.....	251
11.3.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları Şunlardır	252

11.4. Uyuşturucu Madde Kullanma Suçlarında, Kullanıcı Konumundaki Failin Uyuşturucu Madde Almasının Zaten Mümkün Olmadığı Durumlar.....	254
11.4.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları.....	255
12. İÇTİMA.....	258
12.1. Genel Açıklamalar.....	258
12.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları Açısından İçtima Hükümleri.....	259
12.3. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Hem Ticari Hem de Kullanma Amaçlı Bulundurulması.....	260
12.4. Ceza İnfaz Kurumunda Bulunan Hükümlüye Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Getirmek veya Satmak.....	261
12.5. Ceza İnfaz Kurumunda Uyuşturucu Madde Bulundurmak veya Kullanmak.....	261
12.6. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Çalınması	263
12.7. Cezaevine Uyuşturucu Madde Sokmak ve Temin Etmek	264
12.8. Sınır Kapısı Olan Yerlerde Gümrük Görevlilerine Beyanda Bulunduktan Sonra Ülke Sınırı Geçilmeden Narkotik Maddenin Yakalanması	264
13. ZİNCİRLEME SUÇ.....	267
13.1. Genel Açıklamalar.....	267
13.2. Uyuşturucu Ticareti Suçundaki Eylem Çeşitliliği.....	267
13.3. Suçların İçtiması	268
13.4. Zincirleme Suç Kavramı	269
13.4.1. Genel Açıklamalar.....	269
13.4.2. Zincirleme Suçun Koşulları.....	269
13.4.3. Suçların Aynı Yerde İşlenmeleri	270
13.4.4. Aynı Suç İşleme Kararının Varlığının Değerlendirilmesi.	270
13.4.5. Suçlar Arasındaki Süre.....	271
13.4.6. Hukuki veya Fiili Kesintiler	271
13.5. Uyuşturucu Ticareti Suçunda Zincirleme Suç Hükümlerinin Uygulanmasına Yönelik İlkeler.....	272

13.5.1. Genel Açıklamalar	272
13.5.2. Yargıtay Uygulaması.....	275
13.5.2.1. Gizli Soruşturmacının Aynı Kişiden Birden Fazla Narkotik Madde Satın Alması	275
13.5.2.2. Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi Şartı	277
13.5.2.3. Kısa Zaman Diliminde Birden Fazla Kez Aynı Suçun İşlenmesi.....	277
13.5.2.4. Uyuşturucu Maddelerin Aynı Bütünün Parçaları Olmaları.....	278
14. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARINDA İŞTİRAK	279
14.1. Genel Açıklamalar.....	279
14.2. İştirakin Şartları	281
14.3. Müşterek Faillik.....	281
14.4. Dolaylı Faillik.....	282
14.5. Azmettirme	283
14.6. Yardım Etme	284
14.7. Bağlılık Kuralı	284
14.8. Yargıtay Uygulaması.....	286
14.8.1. TCK'nin 37. Maddesi Anlamında İştirak	286
14.8.1.1. Evine Bırakılan Eşyanın Esrar Olduğunu Bilme	286
14.8.1.2. Ele Geçen Uyuşturucu Maddeyi Üzerinde Bulundurma	286
14.8.1.3. Narkotik Maddenin Nakline Katılma	286
14.8.1.4. Alıcı ve Satıcı Arasında İrtibat Sağlama ve Aalışveriş Sırasında Yanlarında Bulunma.....	287
14.8.1.5. Uyuşturucu Maddeyi Sanıktan Alıp Tarttırarak Tekrar Sanığa Götürme	287
14.8.1.6. Sanıkların Birlikte Kolluk Görevlilerine Narkotik Madde Satması	287
14.8.1.7. Bir Kişiden Aldığı Narkotik Maddeyi Bir Başka Kişiyeye Verme.....	287

14.8.1.8. İki Failin Oto ile Narkotik Madde Nakleddenen Yakalanmaları	288
14.8.1.9. Yol Durumu ve Trafik Uygulama Noktaları Hakkında Bilgi Verme.....	288
14.8.2. Yardım Etme	288
14.8.2.1. Uyuşturucu Kullanıcısını Bir Şahsa Götürüp Uyuşturucu Madde Temin Etmesini Sağlama	288
14.8.2.2. Alıcı İle Satıcıyı Buluşturmak.....	289
15. GÖNÜLLÜ VAZGEÇME	290
15.1. Genel Açıklamalar.....	290
15.2. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme.....	291
15.3. Gönüllü Vazgeçme İle Teşebbüs Arasındaki Farklar.....	292
15.3.1. Gönüllü Vazgeçmenin Hukuki Niteliği.....	293
15.3.2. Suça Teşebbüs Kavramının Tanımı.....	293
15.3.3. Gönüllü Vazgeçme İle Teşebbüs Arasındaki Fark.....	293
15.4. Öğretideki Görüşler	294
15.5. Yargıtay Uygulaması.....	295
15.6. Sonuç Değerlendirme	297
15.7. Uyuşturucu Suçlarında Gönüllü Vazgeçme İle İlgili Yargıtay Kararları	299
15.7.1. Uyuşturucu Madde Satın Alma Eyleminden Sanığın Kendi İradesi İle Vazgeçmesi.....	299
15.7.2. Suç İşleme İradesine Devam Eden Sanık Hakkında Gönüllü Vazgeçme Hükümlerinin Uygulanamaması.....	299
16. YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ.....	301
16.1. Genel Açıklamalar.....	301
16.2. 12 Yaşından Küçük Çocuklar.....	302
16.3. 12-15 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	302
16.4. 15-18 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	304
16.5. Çocuk Deyimi	305
16.6. Çocukların Suça Azmettirilmesi	305

16.7. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirlerinin Yasada Açıkça Gösterilmesi.....	305
16.8. Dava Zamaşıımı.....	307
16.9. Ceza Zamaşıımı	307
16.10. Çocuklara Karşı Üstsoy veya Bunlar Üzerinde Hüküm ve Nüfuzu Olan Kimseler Tarafından İşlenen Suçlarda Dava Zamaşıımı	307
16.11. Müdafî Görevlendirilme Zorunluluğu	308
16.12. Duruşma Düzeninin Sağlanması ve Disiplin Hapsi Yasağı....	308
16.13. Uzlaşma	308
16.14. Duruşmanın Kapalı Olması	308
16.15. Sanığın Yaşının Tespiti	308
16.16. Yaş Küçüklüğü Nedeniyle Kusurun Bulunmaması.....	309
16.17. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbiri	309
16.18. Çocuğun Akıl Hastası Olması	309
16.19. Tedbir Kararlarında Usûl.....	310
16.20. Tedbir Kararlarına Karşı Kanun Yolu	310
16.21. Soruşturma.....	311
16.22. Sosyal Çalışma Görevlisinin Bulundurulabilmesi.....	311
16.23. Çocuk Hakkında Koruyucu ve Destekleyici Tedbirlerin Uygulanması.....	311
16.24. Çocuğun Gözaltında Tutulması	311
16.25. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlar.....	311
16.25.1. Yetişkinlerden Ayrı Soruşturma Yürütülmesi Zorunluluğu	311
16.25.2. Bekletici Mesele Yapma İmkânı	312
16.25.3. Dava Dosyalarının Birleştirilmesi	312
16.27. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi.....	312
16.28. Adli Kontrol.....	312
16.29. Tutuklama Yasağı.....	313
16.30. Duruşma	313

16.31. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması	313
16.32. Yargıtay Uygulaması.....	313
17. AKIL HASTALIĞI	316
17.1. Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebeplerden Birisi Olması	316
17.2. İşlediği Fiille İlgili Olarak Davranışlarını Yönlendirme Yeteneği Azalmış Olan Kişi.....	317
17.3. Gözlem Altında Tutma ve Usulünce Sağlık Kurulu Raporu Alınması Zorunluluğu	318
17.4. Müdafî Zorunluluğu	318
18. SAĞIR VE DİLSİZLİK.....	319
18.1. Genel Açıklamalar.....	319
18.2. 15 Yaşını Tamamlamamış Sağır ve Dilsiz Çocuklar	319
18.3. 15 Yaşını Doldurmuş Olup da 18 Yaşını Doldurmamış Olan Sağır ve Dilsizler	319
18.4. 18 Yaşını Doldurmuş Olup da 21 Yaşını Doldurmamış Sağır ve Dilsizler	320
18.5. 21 Yaşını Doldurmuş Olan Sağır ve Dilsizler.....	320
18.6. 15 Yaşını Doldurmuş Ancak 18 Yaşını Doldurmamış Sağır ve Dilsizler	320
18.7. Zamanaşımı Süresi	321
18.8. Tekerrür Hükümleri Uygulaması Örneği	321
19. GEÇİCİ NEDENLER, ALKOL VEYA UYUŞTURUCU MADDE ETKİSİNDE OLMA	322
19.1. Kişinin Bilmeden İradesini Etkileyen Bir Maddenin Etkisine Girmiş Olması Hali	322
19.2. Annenin Uyku Halinde Bebeğin Ölümüne Neden Olması.....	322
19.3. Kişinin Hipnotize Edilmesi	322
19.4. Yanılarak Alkol veya Uyuşturucu Madde Alma	322
19.5. Sistemik Hastalıkların Etkisi	323
19.6. İsteyerek Alkol ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanma	323

20. BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA	324
20.1. Genel Açıklamalar	325
20.2. Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Kararlarının İnfazı	326
20.2.1. Tanım	326
20.2.2. Belli Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Belli Bir Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanması İle Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararlar	327
20.2.3. Hükümlüye Tebligat	327
20.2.4. Üç Ayda Bir İlgili Kamu Kurumu İle Meslek Kuruluşlarına Yazı Yazılarak Bilgi İstenmesi	327
20.2.5. Belli Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Belli Bir Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanması İle Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararların Yerine Getirilmesi Görevi	327
20.2.6. Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanmasına ya da Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararların İnfaza Başlama Zamanı	327
20.2.7. İnfazın Tamamlanması	328
20.2.8. İlgili Kurum ve Kuruluşa Bildirimde Bulunulması	328
20.2.9. Adli Sicil Kanunu Açısından	328
20.2.10. Adli Sicile Kaydedilecek Hak Yoksunluğu Kararları ve Veriler	328
20.2.11. Hak Yoksunluğu Kararlarının Adli Sicilden Silinmesi ...	328
20.2.12. Arşiv Kaydına Alınma İşlemleri	329
20.2.13. Hak Yoksunluklarının Sınırlı Olarak Sayma Yoluyla Belirlenmesi	329
20.3. Görev Gereği Gözetilmesi ve Uygulanması	329
20.4. Anayasa Mahkemesinin TCK Madde 53 İle İlgili İptal Kararlarının Resen Gözetilmesi	329
20.5. Hak Yoksunluklarının Süre İle Sınırlı Olması	330

20.6. Velayet Hakkından, Vesayet veya Kayyımlığa Ait Bir Hizmette Bulunmaktan Yasaklanma	330
20.7. Hak ve Yetkilerden Birinin Kötüye Kullanılması Suretiyle İşlenen Suçlar	331
20.8. Kararda Gösterilmemiş Olması Hali	332
20.9. Hak Yoksunluğunun, Mahkûmiyetin Kesinleşmesiyle Başlaması	332
20.10. Teknolojik İmkânlardan Yararlanılması Suretiyle İnfazı	332
20.11. İnfazın Başlama ve Bitme Zamanı	333
20.12. İnfazda Yetkili Başsavcılık	333
20.13. İlamın İnfazı İçin Kişilerin Nüfus Kaydına Şerh Düşülmesi ve İlgili Kurum ve Kuruluşlara Bildirim Yapılması.....	334
20.14. UYAP Bilişim Sisteminin KİHBİ Bilgi Sistemi İle Entegrasyonu İle Takip ve İnfaz	334
20.15. Hak Yoksunluğuna İlişkin İlamlar ve UYAP Bilişim Sisteminin KİHBİ Bilgi Sistemi İle Entegrasyonu.....	334
20.16. Yargıtay Uygulaması.....	334
21. EŞYA MÜSADERESİ.....	337
21.1. Genel Açıklamalar.....	337
21.2. 7445 Sayılı Yasa ve 2313 Sayılı Kanun Hükümleri Açısından Müsadere uygulaması.....	339
21.2.1. Uyuşturucu Maddelerin Kesin Olarak Raporları Alındıktan Sonra Müsadere Talebi.....	340
21.2.2. Müsaderesine Karar Verilen Narkotik Maddenin Mahalli Mülki Amirliğe Teslim Edilmesi	340
21.2.3. Örnek Olarak Alınan Uyuşturucu Maddelerin Müsaderesi	341
21.3. Yargıtay Uygulaması.....	341
22. KAZANÇ MÜSADERESİ	343
22.1. Genel Açıklamalar.....	343
22.2. Yargıtay Uygulaması.....	344

23. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	348
23.1. Genel Açıklamalar.....	348
23.2. Yargıtay Uygulaması.....	352
24. SUÇTA TEKERRÜR VE ÖZEL TEHLİKELİ SUÇLULAR... 354	
24.1. Tekerrür İle İlgili Genel Açıklamalar.....	355
24.2. Tekerrürün Şartları	356
24.3. Kesinleşmiş Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması.....	356
24.3.1. Kişinin Bir Suç İşlemiş Olması	357
24.3.2. Failin Cezaya Mahkûm Edilmiş Olması.....	357
24.3.3. Hükmedilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleşmiş Olmalı	357
24.3.3.1. Kesinleşmiş Ceza Mahkûmiyetinin Sonradan Ortadan Kalkmamış Olması	358
24.3.3.1.1. Cezanın Ertelenmesi Halinde	358
24.3.3.1.2. Af Hali	358
24.3.3.1.3. Zamanaşımı	359
24.3.3.1.4. Şikâyetten Vazgeçme Halinde.....	359
24.3.3.1.5. Ön Ödeme.....	360
24.3.3.1.6. Fiilin Suç Olmaktan Çıkarılması Halinde.....	360
24.3.3.1.7. Koşullu Salıverme	360
24.4. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması	361
24.4.1. İşlenen Fiil Suç Olmalı	361
24.4.2. Suç, Önceki Suçtan Dolayı Verilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleştikten Sonra İşlenmiş Olmalı	361
24.4.3. Suç, Tamamen İşlenmiş Olabileceği Gibi Teşebbüs Aşamasında da Kalmış Olabilir.....	362
24.4.4. Suç, Önceki Suçla Aynı Türden Olabileceği Gibi Farklı Türden de Olabilir	362
24.5. İkinci Suçun Belirli Bir Sürede İşlenmiş Olması	362
24.5.1. Sürenin Başlangıcı.....	363
24.5.2. Sürenin Uzunluğu.....	363
24.6. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanamayacağı Haller	364

24.7. Tekerrürün Sonuçları.....	366
24.8. Tekerrür İle İlgili Yargıtay Uygulaması.....	369
24.9. Konuya İlişkin Yargıtay Kararları.....	370
24.10. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarında Tekerrür Uygulaması.....	371
24.10.1. TCK'nin 191. Maddesindeki Değişikliklerin Dikkate Alınması Zorunluluğu	372
24.10.2. Tekerrüre Esas Suçun Uzlaşma Kapsamına Alınması	372
25. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARINDA ETKİN PİŞMANLIK UYGULAMASI	373
25.1. Resmi Makamlar Tarafından Haber Alınmadan Önce Etkin Pişmanlıkta Bulunma Hali.....	373
25.1.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçlarında Etkin Pişmanlık	373
25.1.2. Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Alan, Kabul Eden veya Bulunduran Kişinin Etkin Pişmanlıkta Bulunması.....	375
25.2. Resmi Makamlar Tarafından Haber Alındıktan Sonra Etkin Pişmanlıkta Bulunma Hali.....	375
25.3. Uyuşturucu Kullanma Suçunda Kişinin Soruşturma Başlamadan Tedavi İçin Sağlık Kuruluna Başvurması Hali	376
25.4. Yargıtay Uygulaması.....	378
25.4.1. Suçlar Haber Alındıktan Sonra Gönüllü Olarak, Suçun Meydana Çıkmasına ve Fail veya Diğer Suç Ortaklarının Yakalanmasına Hizmet ve Yardım Etme	379
25.4.1.1. Koşulları	379
25.4.1.2. Suç Ortakları Kavramı.....	380
25.4.1.3. Yakalanma Kavramı.....	380
25.4.1.4. Hizmet ve Yardımın Sonuca Etkili ve Yararlı Olması Şartı.....	380
25.4.1.5. Bilmediği Kişiden Aldığını Söyleme veya Hayali Kişi İsimleri Verme	380

25.4.1.6. Failin Bildirdiği Kişinin Yakalanması veya Yakalanmaması Halleri	381
25.4.1.7. Satış İçin Hazırlanmış Anlaşılmayan Maddeyi Satmak İçin Bulundurduğunu Bildirme.....	381
25.4.1.8. Failin Etkili Olmayan İkrarı	381
25.4.1.9. Zincirleme Suçlarda, Zincire Dâhil Tüm Suçlar Yönünden TCK'nın 192/3. Maddesinin Uygulanma Şartlarının Olması.....	382
25.4.1.10. Failin Üzerinde Ele Geçen Narkotik Maddeyi Kimden Aldığını Söylemesi	382
25.4.1.11. Verilen Bilginin Yeterli Olmasa da Bazı İpuçları Sayesinde Diğer Suç Failinin Tespiti	383
25.4.1.12. Failin Uyuşturucu Maddeyi Aldığı ve Verdiği Kişileri Söylemesi	383
25.4.1.13. Üzerinde Narkotik Madde Yakalanan Failin, Narkotik Maddeyi Aldığı Kişiye Ait Telefon Numarasını Bildirmesi	384
26. SINIR DIŞI EDİLME.....	385
26.1. Yabancıların Türkiye'yi Terke Davet veya Sınır Dışı Edilmeleri Halleri	385
26.2. Karar Almaya Yetkili Makamlar.....	385
26.3. Sınır Dışı Edilenlerin Durumu.....	386
26.4. Türkiye'yi Terkedemeyenler.....	386
27. TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ..	387
27.1. Genel Açıklamalar.....	387
27.2. Yargıtay Uygulaması.....	388
28. CEZANIN BELİRLENMESİ.....	390
28.1. Genel Açıklamalar.....	391
28.2. Yargıtay Uygulaması.....	392
28.3. Temel Cezanın Belirlenmesine Dair Kurallar (TCK m.61/1)...	393
28.3.1. Temel Cezanın Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Unsurlar	393

28.3.2. Orantılılık İlkesi	394
28.3.3. Cezanın Bireyselleştirilmesi.....	394
28.3.4. Gerekçe Belirtme Zorunluluğu.....	394
28.3.5. Eylemin Haksızlık İçeriğiyle ve Dosya Kapsamıyla Uyumlu Bir Ceza Belirleme Zorunluluğu	395
28.3.6. TCK 61/1 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	395
28.3.7. TCK 61/2 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	398
28.3.8. TCK 61/3 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	399
28.3.9. TCK 61/4 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	400
28.3.10. TCK 61/5 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	402
28.3.11. TCK 61/6 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	404
28.3.12. TCK 61/7 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	407
28.3.13. TCK 61/8 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	407
28.3.14. TCK 61/9 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	409
28.3.15. TCK 61/10 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	410
28.4. Uyuşturucu Miktarına Göre Ceza Tayini Tablosu	410
6545 sayılı Kanunla getirilen değişiklikler öncesinde esrar, eroin ve kokain maddelerinin miktarına göre temel cezanın belirlenmesine ilişkin tablo	410
Cezanın alt sınırdan fazla uzaklaşarak belirlenmesine ilişkin örnek olay tablosu	413
29. TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ.....	416
29.1. Takdiri İndirim Nedenlerinin Kanunda Sayılanlarla Sınırlı Olmaması	417
29.2. Takdir Yetkisinin Yargılamayı Yapan Hâkime Ait Olması	417
29.3. Takdiri İndirimin Uygulanmasına veya Uygulanmamasına İlişkin Kararların Gerekçeli Olma Zorunluluğu	418
29.4. Yasal ve Yeterli Olmayan Gerekçe Örnekleri.....	418
Yasal ve Yeterli Olmayan Gerekçe Örnekleri Tablosu.....	419
30. MAHSUP.....	422
30.1. Cezaların İnfazında Mahsup Uygulaması	422

30.2. Hapis Cezasından Mahsup.....	422
30.3. Adli Para Cezasından Mahsup (Bir Gün 100 TL Sayılır).....	422
30.4. Yasal Düzenleme İle Getirilen Esaslar	422
30.5. Mahsup Kavramının Hukuki Niteliği	423
30.6. Mahsubun Koşulları	423
30.7. Mahsuba Konu Olabilecek Özgürlüğü Kısıtlayan Haller	424
30.8. Adli Kontrol ve Mahsup İlişkisi	424
30.9. Yabancı Ülkede Gözaltında, Gözlem Altında, Tutuklulukta veya Hükümlülükte Geçen Süre	425
30.10. Yargıtay Uygulaması	425
30.10.1. Tutuklama, Yakalama veya Gözaltında Kalınan Suç Sebebiyle Verilen Hükümün Kesinleşmesi	427
30.10.2. Tutuklulukta Geçen Sürenin İnfaz Edilen Cezadan Mahsup Edilmesi İlkesi	428
30.10.3. Beraat Edilen Suçtan Tutuklu (Yakalama, Gözaltı) Kalınan Süre	430
30.10.4. İnfaz Kanunu Hükümlerine Göre Cezaların Toplanması Gerektiği Haller	430
30.10.5. Uyarılama Yargılaması ve Daha Az Ceza Verilmesi Gereken Haller.....	431
30.10.6. Mahsup Edilmesi İstenen Kararın Kesinleşmesinden Önce İşlenmiş Bir Suçun Bulunması Hali	433
31. YARGILAMA GİDERLERİ.....	434
31.1. Genel Açıklamalar.....	434
31.2. Yargılama Giderleri İle İlgili Olarak Uyulması Gereken Kurallar.....	435
31.2.1. Kimlere Yükletilmesi Gerektiğinin Kesinlikle Kararda Gösterilmesi Zorunluluğu.....	435
31.2.2. Ödenmesi Gereken Para Miktarının Yargıç Tarafından Belirlenme Zorunluluğu	435
31.2.3. Vekâlet Ücretinin Yasa Yolu Başvurusunda Dile Getirilmemesi	435

31.2.4. Hükümde Yargılama Giderlerinden Olan Vekâlet Ücretine Hükmolunmaması.....	436
31.2.5. Yerine Getirilme Şekli.....	436
31.2.6. Yargılama Giderinin Terkin Edilmesi Gereken Tutarlardan Az Olması	437
31.2.7. Bazı Giderlerin Yargılama Gideri Sayılmaması.....	438
31.3. Sanığın Yükümlülüğü.....	438
31.4. HAGB ve Erteleme Kararları	439
31.5. Araştırma Sonucunun Sanık Lehine Ortaya Çıkmış Olması	439
31.6. Hüküm Kesinleşmeden Sanığın Ölmesi	440
31.7. Sanığın İki Suçtan Yargılaması Halinde Vekâlet Ücreti	440
31.8. Güvenlik Tedbirlerine Hükmolunmaması Halinde Yargılama Giderlerinin Durumu	440
31.9. Sanık Hakkında Aynı Olay Nedeniyle İkinci Kez Dava Açılması Hali.....	441
31.10. Talebi Üzerine Müştekiye Baro Tarafından Tayin Edilen Vekile Ödenen Vekâlet Ücreti	441
31.11. Bağlantılı Davalarda Giderler.....	442
31.12. İştirak Halinde İşlenmiş Suçlarda Yargılama Giderleri	442
31.13. Neden Olunan Yargılama Giderlerinin Ayrı Ayrı Ortak Yapılan Giderlerin Payları Oranında Alınması Zorunluluğu	443
31.14. Beraat veya Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı Verilmesi Halinde Gider	443
31.15. İstinaf Yasa Yolu İncelemesi Sırasında Vekâlet Ücretinin Durumu.....	444
31.16. İkinci Kez Dava Açılması Halinde Vekâlet Ücretinin Durumu.....	445
31.17. Sanığın Bir Suçtan Beraat Etmesi, Diğer Suçtan İse Mahkûm Olması Halinde Vekalet Ücreti	445
31.18. Karşılıklı Hakaret Hallerinde Gider	445
31.19. Suç Uydurma ve İftira Gibi Hallerde Gider	446
31.20. Delil Yetersizliğinden Beraat Kararı Verilmesi	447

31.21. Kanun Yollarına Başvuru Sonucunda Gider	447
31.21.1. Kanun Yolu Başvurusunun Geri Alınması veya Reddedilmesi	447
31.21.2. Kanun Yoluna Cumhuriyet Savcısının Başvurması	447
31.21.3. Kısmen Kabul Hali	448
31.21.4. Yargılamanın Yenilenmesi İsteminden İleri Gelen Giderler.....	448
31.21.5. Eski Hale Getirme İsteminden Doğan Giderler	448
31.21.6. Dosyanın Yargıtay'a Gidiş Dönüş Masrafları.....	449
32. AVUKATLIK ÜCRETİ	450

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARINDA HUKUKA AYKIRI DELİLLER VE DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

33. HUKUKA AYKIRI DELİLLERİN DİĞER DELİLLERE ETKİSİ	453
33.1. Genel Açıklamalar.....	453
33.2. Zehirli Ağacın Meyvesi Zehirli Olur İlkesi.....	454
33.3. Yargıtay Uygulaması.....	456
33.3.1. Hukuka Aykırı Arama	456
33.3.2. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Ele Geçen Eşyalar ve Sanık İkrarının Hükme Esas Alınmaması.....	458
33.3.3. Arama Sırasında O Yer İhtiyar Heyetinden veya Komşulardan İki Kişinin Hazır Bulundurulmaması	458
33.3.4. Suçun Topluma Verdiği Zarar İle Devlet Görevlilerinin Sanığa Ait Hakları İhlal Etmelerinden Doğan Kişisel ve Toplumsal Zarar Karşılaştırılması	459
33.3.5. Suçüstü Hali ve Kaba Üst Araması	460
33.3.6. Görevlilerin Kimliklerini Gizleyerek Alıcı Rolüne Girmeleri.....	461

34. ARAMA İŞLEMLERİ VE GECİKMESİNDE SAKINCA BULUNAN HÂL KAVRAMI.....	463
34.1. Genel Açıklamalar.....	463
34.2. Arama ve El koymanın Anayasal Esasları	463
34.3. Adli Arama.....	465
34.3.1 Arama Kavramı	465
34.3.2. Üzerinde Arama İşlemi Yapılabilecek Unsurlar	466
34.3.3. Kişilerin Üzerlerinin Aranmasının Sınırı	466
34.3.4. Arama İle İlgili Hüküm İçeren Yasal Düzenlemeler.....	466
34.3.5. Arama İşleminin Türleri.....	467
34.3.6. Adli Aramaya İlişkin Temel Yasal Düzenlemeler	467
34.3.7. Şüpheli veya Sanıkla İlgili Arama.....	468
34.3.8. Arama Kararı	468
34.3.9. Konutta, İşyerinde ve Kamuya Açık Olmayan Kapalı Alanlarda Arama	468
34.3.10. Cumhuriyet Savcısına Ulaşılamayan Hâller.....	469
34.3.11. Arama Talep, Karar veya Emrinde Bulunması Gereken Bilgiler.....	470
34.3.12. Arama Kararında Gösterilmesi Gereken Hususlar	471
34.3.13. Arama Tutanağı.....	471
34.3.14. Arama Sırasında Hazır Bulundurulacak Kişiler	471
34.3.15. Tesadüfen Elde Edilen Delil.....	472
34.3.16. Adli Arama Kavramının Tanımı	472
34.3.17. Arama İşleminin Yapılabilmesinin Ön Şartları	472
34.3.17.1. Gecikmede Sakınca veya Tehlike Bulunması	472
34.3.17.2. Görünüşte Haklılık	473
34.3.17.3. Ölçülülük Şartı	473
34.3.18. Arama İşleminin Zamanı.....	473
34.3.19. Makul Şüphe.....	474
34.3.20. Makul Şüphenin Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Hususlar.....	474

34.3.21. Arama Konusunda Karar Verecek Makama İletilecek Raporda Bulunması Gereken Unsurlar.....	475
34.3.22. Diğer Kişilerin Aranması.....	476
34.3.23. Arama Karar veya Emrinde Bulunması Gereken Unsurlar	476
34.4. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hâl Kavramı	477
34.4.1. Adli Arama Açısından	477
34.4.2. Önleme Aramaları Açısından	477
34.4.3. Öğretideki Görüşler	478
34.5. Yargıtay Uygulaması.....	479
34.5.1. Cumhuriyet Savcısının Verdiği Yazılı Arama Emrinin Görünüşte Haklılık ve Ölçülülük İlkelerine Uygun Olması	479
34.5.2. Önleme Araması Sırasında Savcılıktan Arama Kararı Talep Edilmesi.....	480
34.5.3. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerin Neler Olduğunun Açıkça Gösterilmemesi.....	481
34.5.4. Sanığa Ait İkamette Gece Vakti Yetkili Makamın Kararı Olmadan Arama Yapılması	481
34.5.5. Arama Kararı veya Emri Olmadan Yapılan Arama Sonucu Ele Geçen Delilin Hükme Esas Alınmaması	482
34.5.6. Mesai Saatleri İçerisinde Gecikmesinde Sakınca Bulunan Halin Nedeni Belirtilmeksizin Savcı Tarafından Verilmiş Arama Kararının Usulüne Uygun Olmaması	482
34.5.7. Vergi Suçlarında Arama	483
35. KABA ÜST ARAMASI.....	484
35.1. Genel Açıklamalar.....	484
35.2. Kişilerin Kaba Üst Aramasının Yapılabilmesi	484
35.3. Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği.....	485
35.4. Suçun İşlendiği Bilgisi Üzerine Yapılan Soruşturma İşlemleri Sırasında Kişilerin Kaba Üst Aramasını Yapabilmesi	487
35.5. Yargıtay Uygulaması.....	488

35.5.1. Üst Araması Yapılacağı Sırada Üzerinde Bulunan Uyuşturucu Maddeyi Teslim Eden Sanığın Eyleminin Etkin Pışmanlık Oluşturmaması.....	492
35.5.2. Suç Eşyasının Sanığın İç Çamaşırının İçinde Ele Geçirilmiş Olması.....	492
35.6. Sonuç Değerlendirme	493
36. SANIĞIN İKRARININ DELİL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR	495
36.1. Genel Açıklamalar.....	495
36.2. Sanığın İkrarı Kavramının Tanımı	495
36.3. Sanığın İkrarının Sağladığı Kolaylıklar.....	495
36.4. Sanığın İkrarının Delil Olarak Değerlendirilmesinde Gözetilecek İlkeler	496
36.4.1. Vicdani Delil Sistemi	496
36.4.2. Şüpheden Sanık Yararlanr İlkesi.....	497
36.4.2.1. Kavram Tanımı.....	497
36.4.2.2. “Şüpheden Sanık Yararlanr” İlkesinin Gözetilmesi Zorunluluğu	497
36.4.2.3. “Şüpheden Sanık Yararlanr” İlkesinin Uygulanabileceği Haller.....	498
36.5. Sanık İkrarının Delil Olarak Hükme Esas Alınma Ölçütleri....	498
36.6. Yargıtay Uygulaması.....	499
36.6.1. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınması ve İkrarın Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmesi Hali	499
36.6.2. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınmaması ve İkrarın Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmemesi Hali	500
37. GİZLİ SORUŞTURMACI GÖREVLENDİRİLMESİ.....	502
37.1. Genel Açıklamalar.....	502
37.2. Yargıtay Uygulaması.....	504
37.2.1. Sanıkların Atılı Suçlamayı ve Fiziki Takip Tutanaklarının İçeriklerini Kabul Etmediklerini Savunmaları	507
37.2.2. Gizli Soruşturmacıların Kolluk Görevlisi Olması.....	508

37.2.3. Kararın Verildiği Tarihteki Mevzuatın Gözetilmesi.....	508
37.2.4. Gizli Soruşturmacının Sanıktan Birden Fazla Kez Uyuşturucu Madde Alması.....	509
37.2.5. Cumhuriyet Savcısı Tarafından Adli Kolluk Görevlisinin Gizli Soruşturmacı Olarak Görevlendirilmesi	509
37.2.6. Cumhuriyet Savcısının Acele Hâl Sebebiyle Sözlü Olarak Verdiği Emirleri Yazılı Olarak Bildirmemesi	511
37.2.7. Sanığın İsmine Geçmediği Dosyada Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi	512
37.2.8. Görevlilerin Kışkırtıcı Ajan Sayılabilecek Şekilde Faili Suç İşlemeye Teşvik Ettiği Haller	513
37.2.9. Gizli Soruşturma Yapan Adli Kolluk Görevlisinin Suça Teşvik Etmeden veya Azmettirmeden Delil Elde Etme Zorunluluğu	513
37.2.10. Gizli Soruşturma Yapan Adli Kolluk Görevlisi Yöntemi ve AİHM Kararları	514
38. TEKNİK ARAÇLARLA İZLEME.....	518
38.1. Yargıtay Uygulaması.....	521
38.1.1. Teknik Araçlarla İzlemeye İlişkin Verilmiş Bir Kararın Bulunup Bulunmadığının Araştırılması Zorunluluğu.....	521
38.1.2. Tesadüfen Elde Edilen Deliller.....	521
38.1.3. Karar Alınmadan Teknik Araçlarla İzleme Yapılmasının Hukuki Sonucu	522
38.1.4. CMK'nin 135, 139 ve 140 Maddelerindeki Koruma Tebdirlерinin Tümünün Aynı Anda Uygulanamaması	522
38.1.5. Teknik İzleme Kayıtlarının Getirilerek Sanığa İzletilmesi ve Dinletilmesi.....	523
39. TELEKOMÜNİKASYON YOLUYLA YAPILAN İLETİŞİMİN DENETLENMESİ.....	524
39.1. Genel Açıklamalar.....	524
39.2. Dinleme, Kayda Alma ve Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilebilmesi İle İlgili Tedbire Karar Vermeye Yetkili ve Görevli Makam.....	526

39.3. Hat Kullanıcısını Gösterir Belge veya Raporun Talebe Eklenmesi Zorunluluğu	527
39.4. Tanıklıktan Çekinebilecek Kişilerle İletişim.....	527
39.5. Kararda Belirtilmesi Gereken Hususlar.....	527
39.6. Tedbirinin Süresinin Uzatılması.....	528
39.7. Mobil Telefonun Yerinin Tespiti	528
39.8. Telekomünikasyon Yoluyla İletişiminin Tespiti	528
39.9. Gizlilik İlkesi.....	529
39.10. Tedbirin Uygulanabileceği Suçlar (Katalog Suçlar)	529
39.11. Yargıtay Uygulaması.....	531
39.11.1. Telefon Görüşmelerinin Tesadüfen Elde Edilen Delil Niteliğinde Olması	531
39.11.2. Delil Değerlendirilmesi Yasakları.....	532
39.11.3. Tesadüfen Dinlemeye Takılan Diğer Sanıklar	533
40. TELEFON KONUŞMALARININ DELİL OLMA NİTELİĞİ VE YORUMLANMASI	534
40.1. Telefon Konuşmaları Dışında Delil Bulunmaması	534
40.2. Alınmış Bir Denetleme Kararı Olmadan Kayda Alınmış Telefon Konuşmalarına Dayanılarak Hüküm Kurulamaması	534
40.3. İçeriğine Değişik Anlamlar Yüklenmesi Mümkün Olan Telefon Konuşmaları.....	534
40.4. Telefon Konuşmalarında Geçen Maddelerin Ele Geçmemesi .	535
40.5. Telefon Konuşmalarının İncelenmesi.....	535
40.6. Telefon Konuşmalarının Özel Kişilerce İzinsiz Kaydedilmesi ve Kullanılması	536
40.7. Telefon Konuşmasına Dair Çözüm Tutanaklarının Sanıklara Okunması Zorunluluğu.....	536
40.8. Hükmün Gerekçesinde Sanığın Telefon Konuşmalarının Belirtilmesi ve Ne Şekilde Yorumlandığının Açıkça İfade Edilmesi Zorunluluğu.....	537
40.9. Gerekçede Hangi Delile Hangi Nedenlerle Üstünlük Tanındığının Belirtilmesi Zorunluluğu.....	537

40.10. Mahkûmiyet İçin Telefon Konuşmalarının Olaylarla Örtüşmesi Zorunluluğu.....	537
41. BERAAT KARARI VERİLMESİ GEREKEN HALLER.....	538
41.1. Kendisinde Herhangi Bir Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Ele Geçmeyen Sanığın Durumu	538
41.2. Sanığın Ele Geçirilen Uyuşturucu Maddeleri Ticaret Amacıyla Bulundurduğu İlişkin Delil Olmaması	538
41.3. Atfı Cürüm Niteliğinde Kalan Soyut Beyan ve Teşhis Dışında Delil Olmaması	539
41.4. Kişilerin Sonradan Vazgeçtikleri Soyut Beyanları Dışında Delil Olmaması.....	539
41.5. Kollukta Müdafisiz Alınan ve Sonradan Dönülen Soyut Beyanlar ve Teşhisler	540
41.6. Sanığın Esrarı Yetiştirdiği Kenevirlerden Elde Ettiğine İlişkin Soyut Beyanı Dışında Delil Olmaması	540
41.7. Narkotik Maddenin Sanık Tarafından Verildiğinin Sabit Olmaması.....	540
41.8. İhbarcının Soyut Beyanı Dışında Delil Olmaması	541
41.9. Soyut İstihbari Bilgi Dışında Delil Olmaması.....	541
41.10. Taşıtta Yapılan Aramada Narkotik Maddenin Bulunduğunu Bilmeyen Sanığın Durumu	542
41.11. Somut Olgularla Örtüşmeyen ve İçeriğine Değişik Anlamlar Yüklenebilecek, Telefon Konuşmaları Dışında.....	543
42. HÜKMÜN GEREKÇESİNDE GÖSTERİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	544
42.1. Genel Açıklamalar.....	544
42.2. Hükmün Gerekçesinde Gösterilmesi Gereken Hususlar	545
42.3. Hükmün Gerekçesi ve Hüküm Fıkrasının İçereceği Hususlar..	548
42.4. Hükmün Gerekçesinin Yazılma Süresi.....	550
42.5. Karar ve Hükümlerin İmzalanma Zorunluluğu	550
42.6. Hâkimin Hükmü İmza Edemeyecek Hale Gelmesi	550
42.7. Kararın Niteliği ve Yasal Yollara Başvuru İle İlgili Hususlar..	551

42.8. Yasa Yolu, Süresi, Başvuru Yapılacak Mercii İle Başvuru Şeklinin Anlaşılabilir Nitelikte Açıkça Gösterilmesi Zorunluluğu ...	552
42.9. Hükümlerin Nüshaları ve Özetlerinin İmzalanması ve Mühürlenmesi.....	553
42.10. Hükümün Bölümleri.....	554
42.11. AİHM Uygulaması	556
42.11.1. Mahkemelerin Davayı Etkili Bir Şekilde İnceleme Görevi.....	556
42.11.2. Mahkemelerin Davayı İnceleme Metotları.....	557
42.11.3. Mahkemelerin Geniş Bir Takdir Yetkisine Sahip Olması	557
42.11.4. Temel Sorunların İncelenmiş Olması Zorunluluğu	557
42.11.5. Mahkemelerin Kararın Hangi Temele Dayandırdıklarını Yeterince Açıklama Yükümlülüđu	558
42.12. Sonuç Değerlendirme	558
KAYNAKÇA	559